

Hans in Luck

Some men are born to good luck: all they do or try to do comes right – all that falls to them is so much gain – all their geese are swans – all their cards are trumps – toss them which way you will, they will always, like poor puss, alight upon their legs, and only move on so much the faster. The world may very likely not always think of them as they think of themselves, but what care they for the world? What can it know about the matter?

One of these lucky beings was neighbour Hans. Seven long years he had worked hard for his master. At last he said, ‘Master, my time is up; I must go home and see my poor mother once more: so pray pay me my wages and let me go.’ And the master said, ‘You have been a faithful and good servant, Hans, so your pay shall be handsome.’ Then he gave him a lump of silver as big as his head.

Hans took out his pocket-handkerchief, put the piece of silver into it, threw it over his shoulder, and jogged off on his road homewards. As he went lazily on, dragging one foot after another, a man came in sight, trotting gaily along on a capital horse. ‘Ah!’ said Hans aloud, ‘what a fine thing it is to ride on horseback! There he sits as easy and happy as if he was at home, in the chair by his fireside; he trips against no stones, saves shoe-leather, and gets on he hardly knows how.’ Hans did not speak so softly but the horseman heard it all, and said, ‘Well, friend, why do you go on foot then?’ ‘Ah!’ said he, ‘I have this load to carry: to be sure it is silver, but it is so heavy that I can’t hold up my head, and you must know it

Šťastný Janek

Někteří lidé se narodí pod šťastnou hvězdou. Všechno, co dělají nebo o co se pokusí, se zdaří. Všechno, co na ně dopadne, jim přináší zisk – všechna jejich housátka jsou labutě, všechny karty trumfy. Hod' je, kam chceš, a oni jako kočka vždycky z výšky dopadnou na nohy a poběží ještě rychleji. Svět si o nich velmi pravděpodobně vždycky nemyslí to, co si oni myslí o sobě, ale co se oni starají o svět? Co svět o tom může vědět?

Jednou z těch šťastných bytostí byl soused Janek. Sedm dlouhých let tvrdě pracoval pro svého mistra. Nakonec řekl: „Mistře, můj čas vypršel. Musím jít domů a ještě jednou vidět svou ubohou matku. Tak mi, prosím, dejte mzdu a propusťte mě.“ A mistr řekl: „Byl jsi věrný a dobrý služebník, Janku, tak bude tvá mzda slušná.“ A dal mu hroudu stříbra tak velkou jako jeho hlava.

Janek vytáhl kapesník, zabalil do něj ten kus stříbra, hodil si ho přes rameno a vydal se na cestu domů. Jak tak líně vláčel jednu nohu za druhou, objevil se v dohledu muž vesele klusající na prvotřídním koni. „Ach,“ řekl Janek nahlas, „jak je pěkné vést se na koňském hřbetě! Sedí tam tak lehce a šťastně, jako by byl doma v křesle u ohně. Neškobrtá o kameny, šetří si kůži na botách a jede dál, ani neví jak.“ Janek nemluvil potichu. Jezdec to všechno slyšel a řekl: „Proč tedy, příteli, jdeš pěšky?“ „Ach,“ řekl on, „musím nést tohle břemeno. Je to skutečně stříbro, ale je tak těžké, že nemůžu zvednout hlavu, a abys věděl, pěkně mě z toho bolí rameno.“ „Co bys

hurts my shoulder sadly.’ ‘What do you say of making an exchange?’ said the horseman. ‘I will give you my horse, and you shall give me the silver; which will save you a great deal of trouble in carrying such a heavy load about with you.’ ‘With all my heart,’ said Hans: ‘but as you are so kind to me, I must tell you one thing – you will have a weary task to draw that silver about with you.’ However, the horseman got off, took the silver, helped Hans up, gave him the bridle into one hand and the whip into the other, and said, ‘When you want to go very fast, smack your lips loudly together, and cry “Jip!”’

Hans was delighted as he sat on the horse, drew himself up, squared his elbows, turned out his toes, cracked his whip, and rode merrily off, one minute whistling a merry tune, and another singing,

‘No care and no sorrow,
A fig for the morrow!
We’ll laugh and be merry,
Sing neigh down derry!’

After a time he thought he should like to go a little faster, so he smacked his lips and cried ‘Jip!’ Away went the horse full gallop; and before Hans knew what he was about, he was thrown off, and lay on his back by the road-side. His horse would have run off, if a shepherd who was coming by, driving a cow, had not stopped it. Hans soon came to himself, and got upon his legs again, sadly vexed, and said to the shepherd, ‘This riding is no joke, when a man has the luck to get upon a beast like this that stumbles and flings him off as if it would break his neck. However, I’m off now once for all: I like your cow now a great deal better than this smart beast that played me this trick, and has spoiled my best coat, you see, in this puddle; which, by the by, smells not very like a nosegay. One can walk along at one’s leisure behind that cow – keep good company, and have milk, butter, and cheese, every day, into the bargain. What would I give to have such a prize!’ ‘Well,’ said the shepherd, ‘if you are so fond of her, I will change my cow for your horse; I like to do good to my neighbours, even though I lose by it myself.’ ‘Done!’

řekl, že bychom si to vyměnili?“ řekl jezdec. „Já ti dám koně a ty mi dáš stříbro. Ušetří ti to námahu s nesením toho těžkého břemene.“ „Z celého srdce,“ řekl Janek. „Ale že jsi ke mně tak laskavý, musím ti něco říct – budeš mít těžkou práci, když to stříbro potáhneš s sebou.“ Jezdec však sesedl, vzal stříbro, pomohl Jankovi nasednout, do jedné ruky mu dal uzdu a do druhé bič a řekl: „Když budeš chtít jet hodně rychle, hlasitě mlaskni a vykřikni: „Hip!“

Janek byl rád, že sedí na koni. Vytáhl se, srovnal si lokty, vytočil špičky, zapráskal bičem a vesele odjel. Chvilku si písal veselou písničku a pak zpíval:

„Žádnou starost, žádný smutek,
Nic nedbám o zítřek!
Budem se smát a budem veselí,
zařehtej, můj koníčku milý!“

Po chvíli si pomyslel, že by mohl jet trochu rychleji, a tak zamlaskal a zvolal „Hip!“ Kůň vyrazil tryskem a než Janek zjistil, co se děje, byl shozen a ležel na zádech u cesty. Kůň by utekl, kdyby ho nezastavil pasáček, který tudy hnal krávu. Janek se brzo vzpamatoval a zase se postavil na nohy, pořádně rozzlobený. Řekl pasáčkovi: „Jízda na koni není legrace, když má člověk to štěstí, že se dostane na takové zvíře, které klopýtne a vyhodí ho, že by mu zlomilo vaz. Ať je to, jak chce, jednou pro vždy jsem skončil. Tvoje kráva se mi teď líbí mnohem víc než tohle chytré zvíře, které mi provedlo takový kousek a zamazalo mi, jak vidíš, v téhle louži, můj nejlepší kabát. Teď už, mimochodem, nevoní jako květina. Za touhle krávou se dá pohodlně jít a k tomu každý den mít dobrou společnost, mléko, máslo, sýr. Co bych za to dal, abych získal takovou výhru!“ „Nuže,“ řekl pasáček, „pokud se ti tolik líbí, tak svou krávu za tvého koně vyměním. Rád svým bližním pomáhám, i když sám trávím.“ „Domluveno!“ řekl Janek vesele. „Jaké ušlech-